Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

про результати відвідування
Гадяцького геріатричного будинку-інтернату

12.05.2026

м. Полтава, 2026

І. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19[1], 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 12.05.2026 групою НПМ здійснено відвідування Гадяцького геріатричного будинку-інтернату (далі – будинок-інтернат, заклад, установа).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ у складі:

Кармазін-Денисенко Лариса Олексіївна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Гринько Марина Олександрівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Герасименко Максим Петрович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Грець Валерій Григорович, представник громадської організації;

Яковенко Віра Сергіївна, представник громадської організації.

Загальна інформація.

Гадяцький геріатричний будинок-інтернат Полтавської обласної ради знаходиться за адресою: вул. Захисників України, 8, м. Гадяч, Полтавська область, 37300.

Відвідування НПМ проведено в присутності керівника установи будинку-інтернату Артеменко Анатолія Федоровича (на посаді з 12.04.2018).

Будинок-інтернат заснований у 1930 році, новий житловий корпус збудовано в 1970 році.

Згідно зі Статутом Гадяцького геріатричного будинку-інтернату (нова редакція), затвердженого наказом Управління майном Полтавської обласної ради від 26.01.2026 № 13, будинок-інтернат є неприбутковим стаціонарним інтернатним закладом соціального захисту, що утворений для цілодобового проживання (перебування) та догляду за громадянами похилого віку, особами з інвалідністю та особами похилого віку, які страждають на психічні розлади, та які за станом здоров’я потребують стороннього догляду, соціально-побутового, медичного обслуговування, соціальних послуг і комплексу реабілітаційних заходів (далі – підопічні).

Код ЄДРПОУ 03189201, КВЕД 87.30 Надання послуг догляду із забезпеченням проживання для осіб похилого віку та інвалідів (основний).

У будинку-інтернаті функціонує Громадська рада.

Установа розрахована на постійне перебування 140 осіб. На день відвідування в установі перебувало 119 осіб, з яких: 21 особа є внутрішньо переміщеною особою; 58 особам встановлено групи інвалідності: 45 осіб – 1 група інвалідності (підгрупа А – 20 осіб, підгрупа Б – 25 осіб), 13 осіб – 2 група інвалідності.

Штатна чисельність працівників будинку-інтернату складає 94,5 штатних одиниць, з яких: 46,25 шт. од. – медичний персонал (лікар-психіатр 2 категорії – 0,5 шт. од.; лікар-терапевт вища категорія – 1,0 шт. од.; сестра медична старша без категорії – 1,0 шт. од.; сестра медична з фізіотерапії без категорії – 0,5 шт. од.; сестра медична з масажу без категорії – 0,25 шт. од.; сестра медична вища категорія – 3,25 шт. од.; сестра медична першої категорії – 3,0 шт. од; сестра медична без категорії – 1,0 шт. од.; сестра медична з дієтичного харчування без категорії – 1,0 шт. од.; дезінфектор – 0,5 шт. од.; сестра-господиня – 1,0 шт. од.; молодша медична сестра палатна – 26,25 шт. од.; молодша медична сестра (ванниця) – 2,0 шт. од.; молодша медична сестра (прибиральниця) – 2,0 шт. од.; молодша медична сестра (роздавальниця) – 3,0 шт. од.).

Вакантними є посади лікаря-дерматовенеролога – 0,25 шт. од., фізичного терапевта – 0,25 шт.од., сестра медична 1 шт. од., сестра медична з масажу без категорії – 0,25 шт. од. молодша медична сестра (санітарки палатні та санітарка прибиральниця) – 5,75 шт. од.

За період з 01.01.2025 по 31.12.2025 у будинку-інтернаті померло 25 осіб, за період з 01.01.2026 по 12.05.2026 – 7 осіб.

Територія закладу огороджена та доглянута. Заклад має два житлових корпуси, головний двоповерховий корпус, який обладнаний ліфтом та одноповерховий корпус. Територія закладу обладнана місцями відпочинку підопічних, на території будинку-інтернату розмішена церква та в головному корпусі облаштовано капличку (фото 1,2,3,6).

У головному двоповерховому корпусі знаходяться медичне крило, харчоблок, бібліотека, кабінети для обслуговуючого персоналу, ванні кімнати (фото 23, 24), санвузли, кімнати відпочинку та кімнати проживання підопічних (фото 2).

У одноповерховому корпусі знаходяться кімнати проживання підопічних (фото 3).

Входи до житлових корпусів облаштовано пандусами для маломобільних підопічних. Будівлі, у яких проживають підопічні обладнано пожежною сигналізацією та системою оповіщення, яка виведена на центральний пульт спостереження.

Санітарний стан житлових кімнат, постільної білизни, одягу підопічних задовільний. Кімнати освітлені, неприємні запахи відсутні (фото 10, 25). У житлових кімнатах дотримано норми житлової площі на одну особу.

Відповідно до Мінімальних норм забезпечення предметами, матеріалами та інвентарем громадян похилого віку, інвалідів та дітей-інвалідів в інтернатних

установах та територіальних центрах соціального обслуговування (надання соціальних послуг) системи соціального захисту населення, які затверджені наказом Міністерства соціальної політики України від 19.08.2015 №857, підопічні закладу забезпечені необхідною кількістю меблів.

Температурний режим у житлових кімнатах та інших приміщеннях відповідає нормам.

Працівниками будинку-інтернату проводиться прибирання у житлових кімнатах підопічних та приміщеннях загального користування.

До підопічних застосовується диференційний підхід до розміщення, зокрема осіб з обмеженими фізичними можливостями розміщують на першому поверсі будинку-інтернату, а підопічні, які можуть пересуватись самостійно, проживають на другому поверсі. Житлові кімнати підопічних, зокрема осіб з інвалідністю та ліжкових хворих обладнані кнопками виклику персоналу.

У закладі створено умови та забезпечено можливість для підопічних проживати сім'ями.

Вікна закладу не заґратовані, на кожному поверсі наявні схеми евакуації. Будинок-інтернат має розроблений План евакуації Гадяцького геріатричного будинку-інтернату в разі виникнення надзвичайних ситуацій.

Наказом будинку-інтернату від 01.01.2026 № 5/АГ організовано роботу у сфері цивільного захисту в Гадяцькому геріатричному будинку-інтернаті.

Підопічні вільно пересуваються територією закладу, а також мають можливість здійснювати самостійні прогулянки за межами будинку-інтернату після погодження з адміністрацією.

У закладі функціонує перукарня із штатним перукарем. Також у закладі є швейна майстерня (фото 13,14), де здійснюється ремонт та пошив одягу для підопічних.

На території закладу функціонує пральний комплекс, який здійснює прання постільної білизни та особистих речей підопічних.

Підопічні забезпечені підгузками, сезонним одягом.

Всі підопічні забезпечені цілодобовим медичним обслуговуванням.

Відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 01.11.2018 №1995 Гадяцьким геріатричним будинком-інтернатом отримано ліцензію на здійснення господарської діяльності з медичної практики за спеціальністю: терапія; за спеціальністю молодших спеціалістів з медичною освітою: сестринська справа.

З 1 січня 2026 року мешканцям надано 230 консультацій лікарями, з них 3 консультації лікарем-хірургом.

Усі підопічні мають укладені декларації з лікарем сімейної медицини НКП «Гадяцька міська лікарня» Гадяцької міської ради (далі – Гадяцька ЦРЛ) – Богуш Н.І., який надає первинну медичну допомогу.

Стаціонарне лікування хворих мешканців здійснюється на базі комунального Гадяцької ЦРЛ, де проводиться діагностичне, лабораторне та інші

обстеження на підставі договору від 09.01.2025 №39 «Про надання медичних послуг». Щорічно фахівцями Гадяцької ЦРЛ здійснюється комплексний та профілактичний медичні огляди всіх мешканців будинку-інтернату.

Мешканці забезпечуються лікарськими засобами за рахунок державних закупівель та використання програми «Доступні ліки».

В установі функціонує інфекційний ізолятор.

Три особи мають залишкові зміни після вилікування туберкульозу, перебувають на постійному контролі стану здоров'я (за відповідним графіком проводиться КТ, отримують, в разі необхідності підтримуючу терапію)

Особи з інвалідністю повністю забезпечені засобами технічної реабілітації, які поновлюються згідно термінів експлуатації.

За 2025 рік в закладі проведено зубопротезування 1 підопічному на суму 7000,00 грн. На 2026 рік заплановано проведення зубопротезування 1 підопічному на суму 7000,00 грн.

У будинку-інтернаті функціонує відділення медико-соціальної реабілітації, де підопічні отримують:

медичну реабілітацію (курси відповідної терапії);

фізичну реабілітацію (ЛФК, масаж, фіто процедури) згідно призначень лікаря та рекомендацій наданих в індивідуальній програмі реабілітації;

соціальну (консультування, представництво інтересів, соціальної адаптації).

Підопічні будинку-інтернату мають можливість отримувати психологічну підтримку та брати участь у різноманітних заходах, спрямованих на підтримання емоційного стану, розвиток когнітивних здібностей і соціальної активності. Зокрема, для них проводяться тематичні заходи «Радість життя», «Уміння володіти емоціями», «Краса душі», тренінгові та профілактичні заняття «Тренуємо пам'ять», «Активний мозок», «Дихальні вправи», організовуються перегляди пізнавальних фільмів, прослуховування музичних композицій, заняття з арт-терапії (малювання, музикотерапія, терапія співом), а також інтелектуальні ігри та вправи для розвитку пам'яті, уваги й мислення, зокрема «Назви першим», «Поле чудес», «Ерудит» (фото 26,27).

Підопічні забезпечені раціональним чотириразовим харчуванням (фото 18,19,20) у тому числі дієтичним, з урахуванням віку і стану здоров'я осіб, що проживають в будинку-інтернаті в межах натуральних норм харчування.

Проміжки часу між прийманням їжі не перевищують чотири години, останній прийом їжі організовується за 2 години до сну.

Установа має власне підсобне господарство, яке забезпечує на 23% м'ясом для харчування підопічних.

На інформаційних стендах будинку-інтернату розміщена інформація про права і обов'язки підопічних, адреси і контактні дані посадових осіб, у тому числі Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, до яких підопічні та персонал можуть звернутися у разі порушення їх прав (фото 17,21).

У разі необхідності за правовою допомогою підопічні звертаються до юрисконсульта, який працює в будинку-інтернаті. Окрім того, між установою та Гадяцьким бюро правничої допомоги Миргородського відділу з надання безоплатної правничої допомоги погоджено графік функціонування консультаційного пункту доступу до безоплатної правничої допомоги підопічним закладу.

Також заклад облаштовано контрастним кольоровим маркуванням, горизонтальними поручнями з обох боків коридорів, тактильними табличками шрифтом Брайля на виконання ДБН В.2.2-18:2007 «Будинки і споруди, заклади соціального захисту», затвердженого наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 23.01.2007 № 20 (фото 9,11,12).

За 2025 року в будинку-інтернаті з метою раціонального використання бюджетних коштів та підтримання належного стану матеріально-технічної бази установи були проведені ремонтні роботи господарським способом в головному корпусі, пральні, конторі та складських приміщеннях.

На 2026 рік заплановано проведення господарським способом такі види ремонтних робіт: ремонт з/б перекриття підвалу, ремонт даху, штукатурка, шпаклівка, фарбування господарських приміщень та головного корпусу.

Підопічні, які на момент відвідування знаходились у закладі були відкриті до спілкування, позитивно реагували на членів групи НПМ. Під час відвідування групою НПМ проведено особисте конфіденційне спілкування з 40 підопічними та 15 працівниками закладу. Скарг на неналежне поводження, якість догляду та умови проживання від підопічних не надходило.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування групи НПМ здійснено 20.02.2025, за результатами якого виявлено порушення прав підопічних на доступність, зокрема для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (укриття знаходиться в підвальному приміщенні до якого ведуть круглі сходи, що значно ускладнює можливість спуску/підйому для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, пішохідна тротуарна плитка пошкоджена та потребує реконструкції, ліфт частково введено в експлуатацію), виявлено несвоєчасне визначення ступеня індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги та перегляд індивідуальних планів надання соціальної послуги стаціонарного догляду.

За результатами попереднього відвідування НПМ вносились рекомендації

Полтавській обласній військовій адміністрації:

щодо облаштування укриття з урахуванням вимог чинного законодавства.

Гадяцькому геріатричному будинку-інтернату щодо:

введення в експлуатацію ліфта;

облаштування прогулянкових доріжок та тротуарів для забезпечення безпечного пересування маломобільних осіб, що перебувають у закладі, в тому

числі осіб з інвалідністю на кріслах колісних;

належного та своєчасного визначення ступеня індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги та перегляд індивідуальних планів надання соціальної послуги стаціонарного догляду.

З моменту попереднього відвідування перелічені рекомендації виконані частково, а саме: встановлено своєчасність перегляду індивідуальних планів підопічних.

ІІ. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на життя та безпеку.

1. У закладі відсутні захисні споруди (укриття), які мають забезпечувати можливість безпечного перебування підопічних у разі повітряної тривоги або обстрілів, що не відповідає вимогам пункту 7 розділу XVII Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 29.02.2016 № 198, абзацу другому підпункту 2 пункту 5 Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185, та вимогам наказу Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту».

Слід зазначити, що у закладі наявне підвальне приміщення, яке використовується як захисна споруда (укриття), вхід до вказаного підвального приміщення здійснюється крутими сходами, що значно ускладнює можливість спуску/підйому для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю (фото 28,29,30,31).

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення.

2. У житлових кімнатах ліжкових хворих підопічних облаштовані кнопки виклику персоналу закладу, однак у деяких кімнатах, їх розміщення не забезпечує безперешкодного доступу для підопічних, що обмежує можливість здійснення термінового виклику працівників закладу.

3. У порушення пункту 5.9 Державних будівельних норм В.2.2-18:2007 «Заклади соціального захисту населення» (із змінами) матеріали покриття прогулянкових доріжок і тротуарів не забезпечують безпечне пересування маломобільних осіб, що перебувають у закладі, в тому числі осіб з інвалідністю на кріслах колісних (фото 4,5).

Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу.

4. Відповідно до пунктів 4.3, 5,7 Статуту будинку-інтернату підопічним гарантуються проведення комплексу реабілітаційних заходів та реабілітаційні послуги відповідно до індивідуальної програми реабілітації осіб з інвалідністю. Проте, у порушення вимог постанови Кабінету Міністрів України від 02.03.2016 № 285 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики» у закладі відсутня ліцензія на провадження господарської діяльності з медичної практики за спеціальністю: фізична терапія.

ІІІ. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Полтавській обласній військовій адміністрації забезпечити:

1.1. Контроль за додержанням прав підопічних;

1.2. Облаштування на території Гадяцького геріатричного будинку-інтернату укриття відповідно до вимог чинного законодавства;

1.3. Облаштування прогулянкових доріжок і тротуарів для забезпечення безпечного пересування маломобільних осіб, що перебувають у закладі.

2. Гадяцькому геріатричному будинку-інтернату забезпечити :

2.1. Отримання ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики за спеціальністю: фізична терапія;

2.2.Облаштування прогулянкових доріжок і тротуарів для забезпечення безпечного пересування маломобільних осіб, що перебувають у закладі, в тому числі осіб з інвалідністю на кріслах колісних;

2.3. Належне розміщення для підопічних у житлових кімнатах кнопок виклику персоналу закладу для безперешкодного доступу.

Додатки: фотоматеріали на 8 арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ
Головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України
з прав людини **Лариса Кармазін-Денисенко**

Фотоматеріали

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

Фото 5

Фото 6

Фото 7

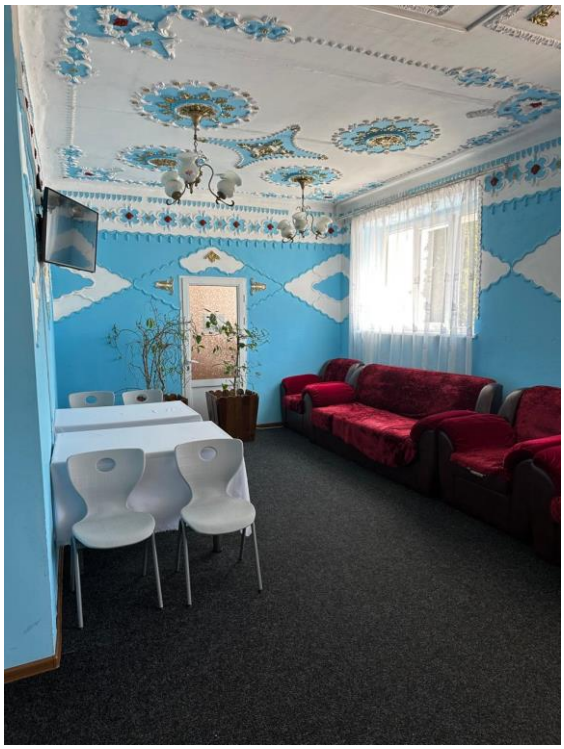

Фото 8

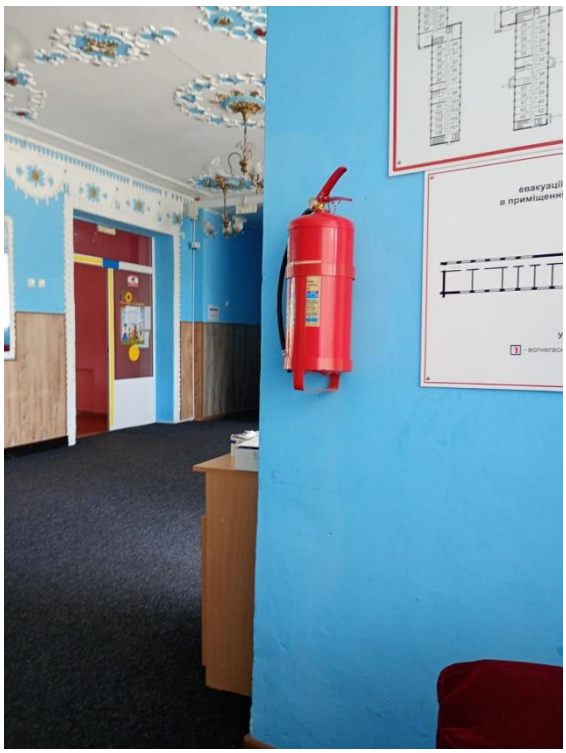

Фото 9

Фото 10

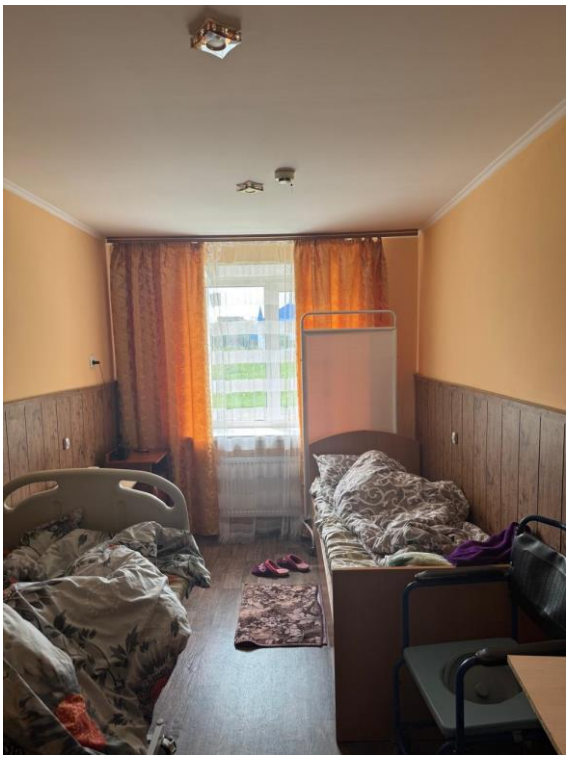

Фото 11

Фото 12

Фото 13

Фото 14

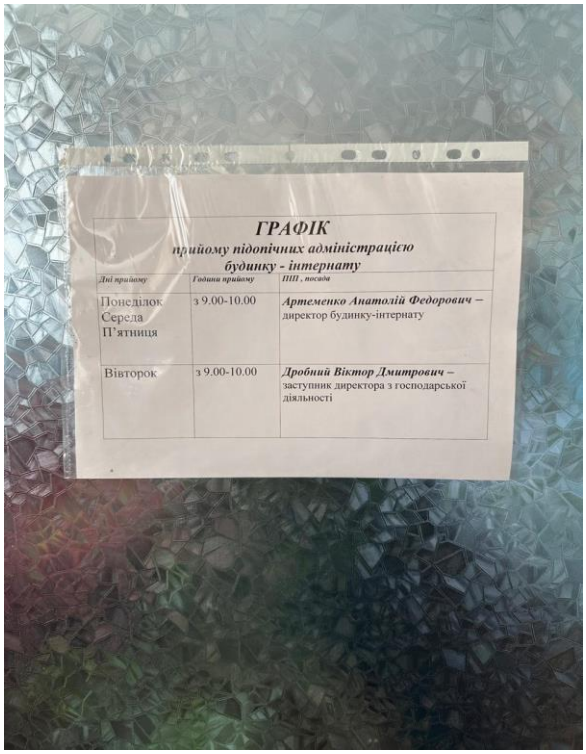
Фото 15

Фото 16

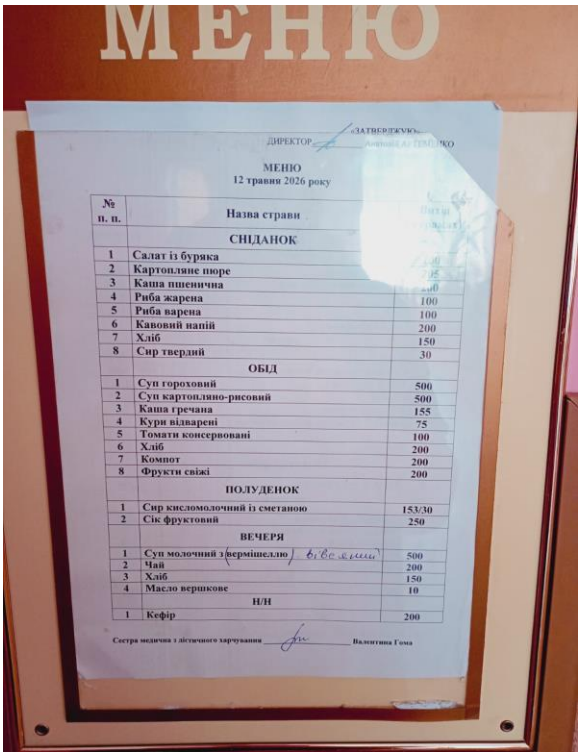
Фото 17

ГРАФІК
прийому підопічних адміністрацією будинку - інтернату

Дні прийому	*Година прийому*	*ПІП , посада*
Понеділок Середа П'ятниця	з 9.00-10.00	***Артеменко Анатолій Федорович*** – директор будинку-інтернату
Вівторок	з 9.00-10.00	***Дробний Віктор Дмитрович*** – заступник директора з господарської діяльності

Фото 18

МЕНЮ

ДИРЕКТОР ЗАТВЕРДЖУЮ

МЕНЮ
12 травня 2026 року

№ п. п.	Назва страви	
	СНІДАНОК	
1	Салат із буряка	
2	Картопляне пюре	
3	Каша пшенична	
4	Риба жарена	100
5	Риба варена	100
6	Кавовий напій	200
7	Хліб	150
8	Сир твердий	30
	ОБІД	
1	Суп гороховий	500
2	Суп картопляно-рисовий	500
3	Каша гречана	155
4	Кури відварені	75
5	Томати консервовані	100
6	Хліб	200
7	Компот	200
8	Фрукти свіжі	200
	ПОЛУДЕНОК	
1	Сир кисломолочний із сметаною	153/30
2	Сік фруктовий	250
	ВЕЧЕРЯ	
1	Суп молочний з вермішеллю	500
2	Чай	200
3	Хліб	150
4	Масло вершкове	10
	Н/Н	
1	Кефір	200

Сестра медична з дієтичного харчування Валентина Гома

Фото 19

Фото 20

Фото 21

Фото 22

Фото 23

Фото 24

Фото 25

Фото 26

Фото 27

Фото 27

Фото 28

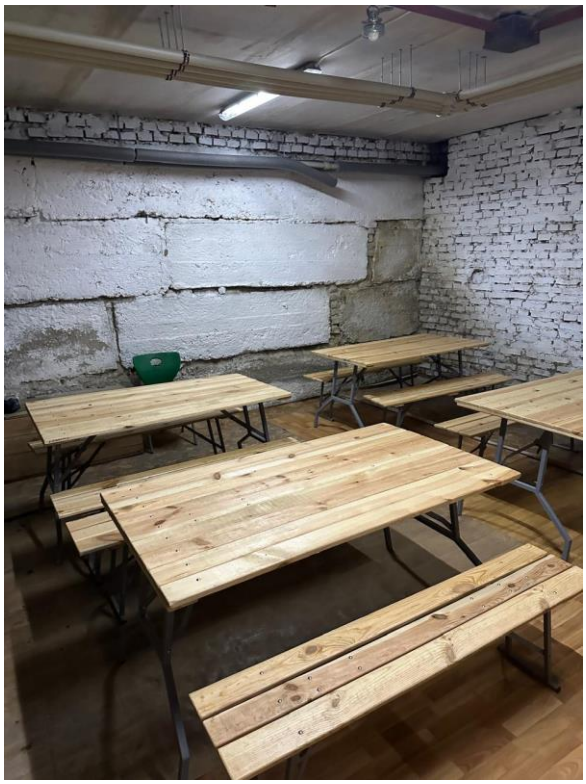

Фото 29

Фото 30

Фото 31

